

İRİADE EĞİTİMİ II:

Sorularla Anlamalı Bir Hayat

Prof. Dr. Ali BALCI

Prof. Dr. Ali BALCI

İRİADE EĞİTİMİ II: Sorularla Anlamalı Bir Hayat

ISBN 978-625-8325-54-6

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2022, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Ekim 2022, Ankara

Yayın-Proje: Ferdi Akkaya
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Prof. Dr. Ali BALCI

Dr. Balcı, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Yönetimi ve Planlaması Bölümünden 1976'da Lisans derecesi aldı ve bu bölümde 1979'da asistan oldu. Aynı bölümün "Eğitim Yönetimi ve Teftişi" Anabilim dalından 1981'de Yüksek Lisans; 1986'da da Doktora Derecesi aldı. 1984-1985 yılları arasında Fulbright Doktora Burslusu olarak ABD'de Michigan State Üniversitesi'nde Eğitim Yönetimi Doktora programını sürdürdü. 1987'de Eğitim Yönetimi ve Planlaması Bölümü Eğitim İstatistiği ve Araştırma Anabilim Dalı Yardımcı Doçentliğine ve Anabilim Dalı Başkanlığına atandı. Bu görevini, 1994 yılı sonuna kadar sürdürdü. 1988'de Eğitim Yönetimi ve Teftişi Anabilim Dalında 'Doçent' unvanını aldı. 1994'te Eğitim Yönetimi ve Teftişi Anabilim Dalı profesörlüğüne atandı. Üç dönem Fakülte Yönetim Kurulu üyeliği, üç dönem Fakülte Kurulu üyeliği, 1994-1997 yılları arasında Dekan Yardımcılığı ve üç yıl MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı danışmanlığı, Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezi (EAUM) Müdürlüğü görevinde bulundu. Son olarak Eğitim Bilimleri Fakültesi Senatörlüğü yanında Rektörlük bünyesinde üç, Fakülte de bir olmak üzere dört sürekli komisyon üyeliğinde görev yaptı. 2021 Yılı Nisan Ayında emekli oldu. Çalışmalarını evinde sürdürmektedir.

Dr. Balcı'nın başlıca kitapları şunlardır:

- Etkili Okul ve Okul Geliştirme (sekizinci baskı)
- Örgütsel Sosyalleşme (ikinci Baskı)
- Örgütsel Gelişme (Dördüncü Baskı)
- Öğretim Elemanının İş Stresi (İkinci Baskı)
- Sosyal Bilimlerde Araştırma (16. Baskı)
- Maarif-İ Umumiye Nezareti Mekatib-i İptidaiye Talimatnamesi (Maarif Bakanlığı İlköğretim Okulları Tüzüğü),
- İrade Eğitimi,

- Eğitim Yönetimi (Prof. Dr. İnyet Aydın ile birlikte MEB için yazıldı.(İkinci baskı.)
- Açıklamalı Eğitim Yönetimi Terimleri Sözlüğü (yedinci baskı)
- Örgüt Mecazları (Editör)
- Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri Editör. (Altıncı baskı.)
- Öğretim Denetimi (Editör)

Dr. Balcı'nın alanında kitaplarda 29 bölüm yazarlığı, 60'ı aşkın makalesi bulunmaktadır. Dr. Balcı'nın danışmanlığında 56 doktora öğrencisi, 43 yüksek lisans öğrencisi tezlerini tamamlamıştır. Son zamanlarda ilgi duyduğu çalışma alanları arasında; örgüt mecazları, liderlik, okul geliştirme, örgütsel gelişme, stratejik planlama ve yönetimi, TKY, öğrenen örgüt, örgütsel sosyalleşme vb. konular yer almaktadır.

ORCID No: 0000-0002-0028-5064

ÖN SÖZ

İnsan inanılmaz yetenek ve özelliklerle yaratılmış bir varlıktır. Kur'an insanı, yaratıkların en şerefli (eşref-i mahluk) olarak nitelendirir. Böylesi kapasite ve donanıma sahip bu varlığın amaçsız olarak yaratıldığını düşünmek ne derecede doğru olabilir; aksine insanın Dünya'da belli misyonları gerçekleştirmek üzere yaratıldığı, tartışılmaz bir gerçek olarak kabul görmelidir. Bazılarının iddia ettiği gibi İnsanın "dünyaya bir kere gelinir" ya da "bir daha mı geleceğiz?" anlayışla adeta amaçsız olarak hedonist bir anlayışla zevk ve arzularının peşinden koşması bu yaratılışla çelişmez mi? Elbette insanın varoluşçuluğunu yaşaması, belli niyet ve arzularını gerçekleştirmesi kabul edilir; ancak bu niyet ve isteklerini belli etik kodlara göre gerçekleştirmesi onay bulur. İnsanın bu bağlamda dünyada gerek bireysel gerekse de örgütlü hayatında yaratılış amacına uygun bir yaşam sürdürmesi, onun genel geçer belli değerlere göre yaşamasını gerektirir. Takdir edilir ki insanın hayatında bu değerleri gerçekleştirebilmesi büyük ölçüde iradesini kullanmasını gerektirmektedir. Bu nedenlerle bu esere yazarın "İrade Eğitimi" eserinin bir devamı niteliğinde "İrade Eğitimi II: Sorularla Anamlı Hayat" adının verilmesi uygun görülmüştür. Eser insan yaşamında temel olan, anlam kazandıran 11 kavramı, 11 değeri tartışmaktadır. Bunlar;

- Hayatın anlamı
- Kendini bilmek,
- Nasıl Yaşanmalı
- Başarılı olma
- Sevgi ve anlamı,
- Nefret ve baş edilmesi
- İletişim
- İnsan ilişkileri
- Mutluluk
- Sakin kalabilmek
- Dürüstlük-doğruluk

Genel geçer bu değer ya da kavramları hayatımızda esas aldığı-mızda, onlara uygun bir yaşam sürdürdüğümüzde şerefli bir varlık olarak yaşar, hayatımıza anlam katabiliriz. Aksi halde hedonist bir anlayışla zevk ve istekler doğrultusunda yaşamamanın, böylesine kapasite ve donanıma sahip bir varlık için düşünülmesi haksız bir yargı olmaz mı?

Prof. Dr. Ali BALCI

İÇİNDEKİLER

Prof. Dr. Ali BALCI	iii
Ön Söz.....	v

1. BÖLÜM HAYAT VE ANLAMI NEDİR?

Hayat Nedir?	1
Hayatın Anlamına İlişkin Dini ve Teorik Görüşler	2
Dinlerin Görüşleri.....	2
Felsefi, Teorik Temeller	4
Hayatın Anlamının Önemi	10
Sonuç.....	11

2. BÖLÜM KENDİNİ BİLMEK NEDİR?

Tanım ve İlgili Kavramlar.....	13
Yetenek ve Özellikleri Tanıma Adına Kendini Bilmek.....	18
Kendini Tanımının Önemi.....	23
Kendini Tanıma Teorileri.....	24
Sonuç.....	25

3. BÖLÜM NASIL YAŞAMALIYIZ?

Giriş	27
Hayat Arzularımızı Vurgulama	28
Başkalarının Örgüt ya da Şirketinde Yaşama Durumunda	29
Hayattan Zevk Almak İçin	30
Şükredici (Grateful) Olmak İçin.....	31
Sağlıklı Bir Hayat İçin Pratik Yollar	32
Hayatı Dolu Dolu Yaşamak.....	34
Sonuç.....	37

4. BÖLÜM

HAYATTA NASIL BAŞARILI OLUNUR?

Giriş.....	39
Başarı Teorileri.....	40
Başarılı Olma Strateji ve Teknikleri	42
Başarılı Olmak ve Hayatta İstedığınızı Elde Etmek İçin 10 İpucu	47
Sonuç.....	50

5. BÖLÜM

SEVGİ NASIL ÇOĞALTILIR?

Tanımı ve İlgili Kavramlar	51
Sevginin Teorik Temelleri	55
Başkalarını Sevme, Nasıl Sevebiliriz?.....	70
Sevginin Çoğaltılması	72
Sonuç.....	74

6. BÖLÜM

NEFRETLE NASIL BAŞEDİLİR?

Giriş.....	77
Nefretin Yıkıcı Gücü	79
Nefretin Teorik Temelleri.....	80
Nefretle Baş Etme	85
Nefret Ettiğiniz Biriyle Nasıl Çalışılır?.....	92
Sonuç.....	95

7. BÖLÜM

NASIL İLETİŞİM KURMALIYIZ?

Tanımı ve İlgili Kavramlar	97
İletişimin Amacı.....	98
Kaynak Problemi	99
Yorum ve Anlama.....	99
Örgüt İçi İletişim	99

İletişim Süreci ve Temel Bileşenleri	101
İletişim Sistemlerinin Desenlenmesi	104
Örgütsel İletişim Modeli.....	106
İletişim Teorileri	107
İletişimde Nelere Dikkat Edilmeli.....	112
İyi İletişim Stratejileri	113
Sağlıklı İletişim Kurma	115
Sonuç.....	117

8. BÖLÜM

NASIL İLİŞKİ KURULMALI?

Tanımı ve Alanı.....	119
Tarihçesi.....	120
İnsan İlişkileri Hareketinin Sınırlılıkları	123
İnsan İlişkilerinin Geliştirilmesi.....	126
Sonuç.....	132

9. BÖLÜM

NASIL MUTLU OLUNUR?

Tanımı ve İlgili Kavramlar	135
Mutluluk Türleri	139
Mutluluğun Belirti ya da Göstergeleri.....	142
Mutluluk Kavramsal ve Teorik Temeller	143
Mutluluğun Kökenleri ve Etimolojisi	151
Mutluluk ve Önemi	151
Mutlu Nasıl Olunur?	154
Mutluluğu Zorlaştıran Faktörler	156
Mutlu Olmak Öğrenilebilir.....	158
Daha Mutlu Yaşama	160
Sonuç.....	162

10. BÖLÜM NASIL SAKİN KALINIR?

Giriş.....	163
Tanımı ve İlgili Kavramlar	164
Teorik Temelleri.....	169
Sakinliğin Sonuçları	171
Sakin Kalabilme Strateji ve Teknikleri.....	174
Spell'a'nın Önerileri.....	178
HMS (Harvard Medical School)'nin Kaygılarla Başa Çıkma Önerileri	180
HSM'nin Gevşeme (Relaxation) Teknikleri.....	182
Farkındalık Temelli Teknikler.....	184
Green'in Bilinçlilik/ Meditasyon Teknikleri	187
Beden-Zihin Birleştirilmesi	188
Her Şey Ters Gittiğinde Sakin Kalmak.....	190
Sinir Sistemini Sakinleştirme.....	191
Sonuç.....	193

11. BÖLÜM DÜRÜSTLÜK-DOĞRULUK NEDİR?

Tanımı ve İlgili Kavramlar	195
Güven Türleri.....	198
Güven Teori ve Modelleri.....	199
Dürüstlüğün Önemi.....	204
Dürüstlük ya da Güvenin Öğrenilmesi, İnşa Edilmesi.....	208
Sonuç.....	213

KAYNAKÇA	215
----------------	-----

1. BÖLÜM

HAYAT VE ANLAMI NEDİR?

Hayat Nedir?

Hayat bir anlamda insana, Yaradan'ın biçtiği ömürdür. Hayat insanın dünyaya gelişinden bu dünyadan geçünceye dek yaşadığı zaman ve uğraşılardır. Hayat var olmadır; yaşamaktır. Canlılık, yaşamak olmayınca hayattan söz edilemez. Görüleceği üzere hayat insan için sonlu bir süreçtir; zira ölüm bir gerçektir. “Her canlı ölümü tadacaktır”. Hayat insan için kendi arzusu dışında dünyaya geldiği, ancak yaşamı süresince dünyada yaptıklarından bilinçli olduğu bir hakikattir.

Hayat insanın, “var oluşu”nu yaşamasıdır; ancak bu yaşamın ahlaki ve etik içinde olması beklenir. İlahi dinler rüştünü almış her akıllı insanın tasarruflarından sorumlu olacağını öngörürler. Diğer bir deyişle sorumluluk akıllı olmayı, serbest seçimi, iradi tasarrufu gerektirir. Bu nedenledir ki insan dünyada rüzgarın önündeki bir yaprak gibi gayesiz, plansız, programsız yaşayamaz; zira böylesi bir yaşam insan onuru ile bağdaşmaz; hayatın boşa gitmesidir. Kaldı ki böylesi bir yaşam kutsal dinlere göre ölüm sonrası yaptırımını gerektirir.

Görünen o ki hayatın anlamı genel olarak yaşamının veya varoluşun önemi ile ilgilidir. Bu konudaki “Neden buradayız?”, “Hayat neyle ilgili?” veya “Varoluşun amacı nedir?” gibi sorulara farklı kültürel ve ideolojik arka plandan yanıt verilebilir. Bu bağlamda hayatın

anlamı konusunda tarih boyunca pek çok felsefi, bilimsel, teolojik ve metafizik spekülasyon üretilmiştir. Görülen o ki hayatın anlamı konusunda farklı insanlar ve kültürler farklı şeylere inanmaktadır. Hayatın anlamı, büyük ölçüde felsefi ve dini düşüncelerden ve bilimsel araştırmalardan türetilmiştir. Ayrıca bu konuda sembolik anlam, ontoloji, değer, amaç, etik, iyi ve kötü, özgür irade, bir veya birden fazla tanrının varlığı, Tanrı, ruh ve öbür dünya kavramları gibi birçok başka konu da söz konusu olmuştur. Bu arada bilimsel katkılar öncelikle evrenle ilgili ampirik gerçekleri tanımlamaya, hayatın “nasıl”ına ilişkin bağlamı ve parametreleri keşfetmeye odaklanır. Bilim ayrıca esenlik arayışı ve ilgili bir ahlak anlayışı için de çalışır ve önerilerde bulunabilir (Wikipedia, uk.).

Hayatın Anlamına İlişkin Dini ve Teorik Görüşler

Dinlerin Görüşleri

Burada hacim gereği son iki ilahi dinin görüşleri kısaca verilmektedir.

Hıristiyanlığın hayatın anlamına ilişkin görüşleri. Hıristiyanlığın yanıtı, gerçek anlama giden tek yolun Yaratıcıya çıkmasıdır; bu da “sadece Tanrı’yla birlikte bir hayatın anlamının olmasıdır. Zira ebedi hayat sadece İsa aracılığıyla. Tanrı ve İsa’yı tanımaktır. İncil’deki mesaj, nihai gerçek anlamın tek yolunun, yaratıcımız tarafından bize ifşa edilen olmasıdır. Allah’ın eşsiz bir bilgelik verdiği Süleyman, yaşama maddi anlamda anlam veren her şeyi denemiş ve vardığı sonuç, “yalnızca Allah’la birlikte bir hayatın anlamı vardır” olmuştur. İncil’in mesajı, İsa’nın sonsuz yaşama giden yolu getirdiğidir. İncil’e göre buraya kendimizden daha büyük bir güç tarafından getirildik. İncil Tanrı’nın dünyamızı yarattığını ve devam ettirdiğini söyler “Dünyayı ve içindeki her şeyi yaratan Allah, her şeye hayat, nefes ve her şey verir”. Tanrı dünyamızı bir amaç için yaratmıştır. “... RAB...

gökleri yaratan, Tanrı'dır; yeryüzünü şekillendiren ve yapan, onu kuran O'dur; onu boş olması için değil, içinde oturulması için yarattı.”

Neden buradayım? gibi bir soruya İncil, Tanrı'nın bizi buraya onu bulmamız için koyduğunu söyler. Bütün dünyada otursunlar diye her milleti bir adamdan yaratmış; onlar için belirlenen saatleri ve tam olarak nerede yaşamaları gerektiğini belirlemiştir. Tanrı bunu, insanların onu araması ve belki de ona uzanıp onu bulmaları için yapmıştır, o halde o hepimizden uzak değildir.

İslamın hayatın anlamı konusundaki görüşleri. İnsanın varoluşsal gereksinimlerinin bir yansıması olarak, içinde bulunduğu evrene, yaşadığı hayata ve olaylara bir “anlam” yükleme eğiliminde olduğu açıktır. Zira anlam atfedilmeyen bir hayatta insanın sağlıklı bir gelişim süreci içinde bulunması; mutlu ve huzurlu bir yaşam sürdürmesi neredeyse imkânsızdır. İnsan, çevresine ve olaylara “anlam” yükleme konusunda duygusal, zihinsel, psikolojik ve düşünsel dünyasına hitap edecek, bütün benliğini kucaklayacak ve yaşadığı psikososyal sıkıntılara karşı sığınabileceği güvenli bir liman olabilecek anlamlandırma kaynakları arar. Bu kaynaklar arasında çeşitli din ve düşünce sistemleri, ideolojiler, bazı mistiköğeler olabilir. Bu bağlamda İslamın hayat anlamı, hayata verdiği anlam özetle şöyle ifade edilebilir: İslâmın inançlar sisteminin temeli iman esaslarıdır. İman esasları bir Müslümanın kişiliğinin temel taşlarını oluşturur. Zira bu inançlar onun duygu, düşünce, bilgi ve kanaatlerini; bunların bütünü itibarıyla de hayat felsefesini, dünyaya bakışını veya paradigmasını oluşturur. Bu inanç örgüsünün en önemli unsuru ise Allah inancıdır. Zira Allah, yeri, göğü ve bütün varlıklar âlemini yaratan, yoktan var eden, her şeyin sahibi, kâinatın yegâne hâkimi olan mutlak varlıktır. Diğer bütün inanç esasları Allah inancına bağlı ve dayalı olduğundan, bu inanç olmadan, diğer inançların hiçbir anlamı yoktur. “Bir Müslüman için varlığının ve yaratılışının esas amacı Allah'ı tanımak ve O'na gerektiği gibi kul olmak, hayatını Allah'a adanarak yaşamaktır.”Bu demektir ki hayat, Allah inancıyla anlam kazanır, Allah inancı yoksa hayatın anlamından da söz edilemez.

Bu sebeple mümin kişi, dünyaya ve olaylara bu çerçeveden bakarak hayat yolunu çizer, hedeflerini belirleyip programlarını yapar ve uygular.” İslamın hayata bakışı aşağıdaki cümlelerde veciz bir şekilde ortaya konulmaktadır:

İslam’a göre hayat, Allah’ın varlıklara olan sevgisinin bir tezahürü olması ve O’ndan esintiler taşıması hasebiyle değerlidir. İslam, insanlara yüksek amaçlar sunmak suretiyle onun potansiyellerini harekete geçirmekte ve böylece hayatı anlamlı kılmak konusunda yine insana sorumluluklar yüklemektedir. İslam’ın insanlara sunduğu en yüksek amaç ise, şüphesiz varlığı yaratmasıyla sevgisini gösteren Yaratıcının varlıklar üzerindeki bu sevgisinin sürekliliğini sağlamaktır. Dolayısıyla Allah’ın sevgisini kazanma motivisi, İslam’ın hayata attığı en büyük anlam kaynağıdır. İnsanların anlam konusunda yaşamaları muhtemel içsel boşluk, ancak Yaratıcının anlam kaynağı olarak gösterdiği ilahi kaynaktan beslenmekle doldurulabilecektir (Şentürk ve Yakut, 2014).

Felsefi, Teorik Temeller

Felsefedeki birçok önemli tarihsel figür, yaşamı anlamlı kılan şeyin ne olduğu sorusuna, farklı yanıtlar vermiştir. Örneğin, Aristoteles’e göre *insan işlevi*, Aquinas’a göre, *kutsayan vizyon*; Kant’a göre ise *en yüksek iyilik üzerine düşünme*, hayatı anlamlı kılan şeylerdir. Bununla bağlantılı olarak, Nihilizm anlayışı doğrultusunda Nietzsche hayatı “boşluk” olarak tanımlamakta ve “rüzgârın peşinden koşmaya” benzetmekte; hayatın anlamını bir hedefe ulaştığımızda, bunun “ne kadar boş olduğu”nu keşfetme olduğunu ileri sürmektedir. Hayatın anlamı ile ilgili bu anlayış ve kavramlar, mutluluk ve erdem üzerinde bir etkisi olsa da, doğrudan bir kişinin yaşamını anlamlı kılan yüksek dereceli nihai sonların hesapları olarak yorumlanabilir. Öte yandan Anglo-Amerikan-Avustralya felsefesinde, hayatın anlamının ayrı bir alanı; 1980’lerden bu yana tartışılmakta ve ancak son 20 yılda gerçek derinlik ve karmaşıklıkla ortaya çıkmış-

tır. Yirmi yıl önce, yaşamın anlamı üzerindeki analitik düşüncenin, refah ya da iyi karakter üzerine yapılarına kıyasla bir “bekleme suyu” olarak tanımlandığı görülmektedir (Metz, 2002). Görünen o ki Anglo-Amerikan-Avustralya yaşam felsefesi üzerinde çok fazla literatür oluşmuştur. Bu bağlamda bir çalışmada hayatın anlamı konusu gündeme geldiğinde, insanlar şu üç sorudan birini sordukları saptanmıştır: “Neden bahsediyorsun?”, “Hayatın anlamı nedir?” ve “Hayat gerçekten anlamlı mı?” Bu konudaki çalışmaların incelenmesi sonunda anlamlılığın belirli vakalar veya belirli temalar bağlamında değerlendirildiği, uygulamalı etiğe paralel bir anlamda görüldüğü tespit edilmiştir. SEP’in (2007/2021) aktardığı örnekler arasında vitres küçültme (Levy 2005), genetik geliştirmelerin uygulanması (Agar 2013), başarılar elde etme (Bradford 2015), eğitim alma (Schinkel ve diğerleri 2015), katılımcıları ile etkileşim kurma (Olson 2016), emeği otomatikleştirme (Danaher 2017) ve çocuk yaratmak (Ferracioli 2018) sayılabilir. Bu çalışma ayrıca neredeyse yalnızca yaşamın anlamına ilişkin çağdaş normatif-teorik yaklaşımların, yani yaşam anlam yükleyebilecek tüm alacalı koşulların tek bir genel ilkede yakalama girişimine odaklanmaktadır (Metz, 2007/2021). Hayatın anlamına ilişkin bazı felsefi –teorik temelleri aşağıda kısaca tartışılmaktadır (Ackerman, 2018; Duignan, n.d.; Burnham ve Papandrepoulos, (n.d.).

Modernizm. Genel olarak modernizm, 19. yüzyılın sonlarında ve 20. yüzyılın başlarında yaşam ve anlam üzerine hüküm süren bakış açısı olarak kabul edilir. Modernizmin anlam anlayışı daha önceleri hakim, doğaüstüne olan güvenden ve mistisizmden keskin bir ayrılmayı öngörür. Modernizm geleneklerin ve aslında geleneksel yollarla kazandığımız veya öğrendiğimiz her şeyin önemini sorgular. 1900’lerin başlarındaki yenilikler ve şaşırtıcı keşifler, insanlığı yeni olasılıklar dünyasına itmiştir. Einstein’ın görelilik kuramı, yalnızca yaşamın ve insanlığın daha önce düşünüldüğünden daha incelikli olduğu fikrini pekiştirmiştir. Din ve hurafenin yerini akıl ve mantık almış ve bu ikamelerle birlikte barışçıl, ütöpik bir varoluşun anah-